

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Canonem Sacrificii Missae, Vti & reliquas eiusdem
Partes Brevis Ac Lvcvlenta, & ad pietatem vtilis Expositio**

Veken, Frans van der

Coloniae, 1644

§ 2. De media Praefationis parte

urn:nbn:de:hbz:466:1-9878

pijs cogitationibus ac desiderijs, quibus ad cœlestia conscendimus, hanc gratiarum actionem à Sacerdote imperari contendit, *dignumq; & iustum est* à populo responderi.

§. II.

De media Præfationis parte.

Sacerdos pro illa sola diuinorum beneficiorum parte gratias egisse non contentus, ad cætera omnia eas extendit verbis quæ sequuntur: *Verè dignum & iustum est, æquum & salutare, nos tibi semper & ubique gratias agere.* Et sanè quid dignius, quàm agnoscere, quæ & quanta à Deo donata sunt nobis: & quidem gratis ex sola eius liberalitate & dono, absque prioribus meritis nostris? Quid æquius, quid iustius, quàm agnitionem hanc in tanti benefactoris laudem aliquo signo profiteri? Hoc autem est *gratias agere:*
quod

a 1. Cor. 2.

quod solum, absque alia usura, pro omnibus suis beneficijs diuina munificentia à creaturis reposcit. Sed nihil etiam æquè nobis *salutare*, vulgata testatur paræmia, qua dici solet: munificentie diuine fontes ingratitude obstrui; copiosius in beneficiorum memores deriuari: *semper* autem id faciendum: tum quia nullum tempus diuinis beneficijs vacuum fuit; tum quia quæ vel vnico conferuntur momento, in se tanta existunt, vt pares nunquam gratias referre possimus, etiamsi tota eas æternitate frequentemus. In ijsdem verò *vbiq;* occupari oportet: quia cum omnis locus diuinis miserationibus sit plenus, nostra etiam gratitudine debet exundare. *Misericordiâ Domini*, inquit Propheta *a*, plena est terra, & alibi *b*, *Benedicâ Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo*. Prætereo luculentissima SS. Patrum in hanc rem testimonia, vnico D. Augustini excepto, quod in-

a Psal. 32. b Psal. 33.

ingenuæ illius gratudinis meminerit,
 quam etiam in aduersis exhibeamus.
 Ita enim in hunc versum Dauidicum,
*a Repleatur os meum laude, ut cantem
 gloriam tuam tota die magnitudinem
 tuam, ita, inquam, commentatur: Quid
 est, tota die? sine intermissione. In pro-
 speris, quia consolaris: in aduersis, quia
 corrigeris. Antequam essem, quia feci-
 sti: cum essem, quia salutem dedisti:
 cum peccassem, quia ignouisti: cum con-
 uersus essem, quia adiunxisti: cum perse-
 nerassem, quia coronasti.*

Cum autem omnes, tum maxime
 Legatos deceat, Principem, ad quem
 mittuntur, dignis titulis compellare:
 Sacerdos tanquam populi Legatus,
 hosce DEO accumulatur: *Domine, San-
 cte Pater, Omnipotens, Aeternus Deus:*
 Quos inter æternitas non solum ad di-
 uinam Maiestatem describendam assu-
 mitur: sed etiam ad diuina beneficia
 pluris æstimanda: quippe quæ non ab-
 ho-

hodierno tantum hesternove affectu,
ut inter homines moris est, profici-
santur, sed à charitate, misericordiaq;
æterna. Quod sæpius ad nostram er-
ga DEVM gratitudinem excitandam
inculcat Scriptura, ut apud Ieremiam,
a Charitate perpetuâ dilexi te: & alibi,
b Elegit nos in ipso ante constitutionem
mundi. Quidni igitur hoc etiam no-
mine perpetuas, quantum mortalibus
licet, gratias referamus? Idq; quò effi-
caciùs, & apud Patrem æternum gra-
tiosius fiat, additur sollemnis precatio-
num Ecclesiasticarum clausula, *Per*
Christum Dominum nostrum. Quod
enim de satisfactionibus nostris pœni-
tentiæq; fructibus verissimè dixit Tri-
dentinum: *eos ex Christo vim habere:*
ab illo offerri Patri: & per illum acce-
ptari à Patre. Idem de actionibus gra-
tiarum cæterarumq; virtutum actibus
pari iure dici debet. Vnde etiam illud
apud vitæ spiritualis Magistros passim
inue-

a Ierem. 31. b Ephes. 1.

inuenitur consilium: vt benè, cœloque dignè operaturi, opus nostrum haud solitarium, vt à nobis tantum proficiscitur, sed *in vnione*, vt loquuntur, meritorum Christi, siue vt cum ijs coniunctum, Patri offeramus.

Ac meritò sanè mortales id facimus: cum etiam Angeli suis laudibus, alijsque religiosis actibus, gratiam apud DEVM conciliaturi, ad Christum Dominum recurrant: per ipsum diuinam laudent Maiestatem, *adorent*, cum *tremore* reuereantur, & communi lætitia *concelebrent*. Id autem faciunt Angeli prorsus omnes, infimi, medij, supremi: hi per *Seraphim*, qui in primâ cœlestium Spirituum hierarchiâ primum ducunt chorum: illi per *Potestates*, *Dominationes*, *Virtutes*: infimi denique simplici *Angelorum* & *Cœlicolarum* nomine denotantur. Etsi verò omnes clarâ DEI visione beati existant: nam etiam de infimis, qui ad hominum custodiam de-

deputantur, à Christo dictum, *Semper vident faciem Patris mei, qui in cœlis est*: *Beatorum* tamen nomen per excellentiam Seraphinis tribuitur, quia hi uti naturâ, ita & gratiæ donis, ac imprimis beatificâ visione & amore cæteris præstant.

Cæterùm id Angelorum purissimis animis *DEVM* laudantium venerantiumque exemplum, non ad simplicem tantùm imitationem, sed plura etiam pietatis incentiua Sacerdoti deseruit. Atque imprimis ad digniùs sentiendum de Maiestate diuinâ: quæ tanta sit, ut beatorum Spirituum myriades, quorum singuli orbis terrarum Reges omnes & Imperatores, tum gratiâ animiq; ornamentis, tum potentiâ & dignitate exuperant, *contremiscant & paneant ad nutum eius* b. Quid ergo nos facere conueniet terræ vermiculos, vel potius *puluerem cineremque*, qualem se coram Deo ille multarum gentium Patriar-

a *Matth. 18.* b *Iob 26.*

triarcha & reputabat? Poterit præterea Sacerdos ex Seraphicæ charitatis affectu tantam gloriam Deo gratulari, & eo ipso gaudere, quod cum homines parum admodum possimus, à tam nobilibus naturis totâ virium contentione laudetur. Quin etiam excitare poterit zelum in perduelles Angelos, qui suas partes in D E O laudando colendoq; deserentes, in peccatum & inferos se præcipitarunt, vbi sanctum eius nomen blasphemant & contemnunt: ac simul toto ferri conatu ad illas partes supplendas, eorumq; hic in diuinis laudibus occupandum locum, quorum ruinas per se aliquando in cœlesti Ierusalem instaurandas confidit. Ne tamen temerè in cœlestium choros se ingerat, veniam ac facultatem precatur supplicibus hisce verbis: *Cum quibus & nostras voces ut admitti inbeas, deprecamur, supplici confessione dicentes.*

a Gen. 18.

§. III.